

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/370/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815218576
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815218576.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o. so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, IČO 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, P.O.Box 205, proti odporcovi: L. N., nar. X.X.XXXX, bytom Q., ul. U. č. XX, o zaplatenie 763,46 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 25.11.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 763,46 eur s úrokom z omeškania 8,5% ročne od 1.6.2013 do zaplatenia, ako i nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že medzi Všeobecnou úverovou bankou a.s. a odporcom bola uzavretá zmluva o bežnom účte s možnosťou povoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte v prípade splnenia podmienok stanovených bankou. Banka poskytla povolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte vo výške 736,46 eur po dobu trvania zmluvy o bežnom účte. V dôsledku porušenia platobných povinností banka vypovedala listom z 14.3.2013 zmluvný vzťah z titulu poskytnutého úveru formou povoleného prečerpania a pohľadávka sa stala splatnou. Výpoveď zmluvy bola doručená 19.3.2013. Následne bola dňa 24.9.2014 postúpení pohľadávka na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky .

Odporcovi súd doručil návrh s prílohami, odporca sa k návrhu nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil, preto súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to zmluvou o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu z 1.7.2008, Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB a.s. pre depozitné produkty, výpisom z bankovej knihy, výpoveďou zmluvy o bežnom účte, oznámením o postúpení pohľadávky, predžalobnou výzvou, písomnou špecifikáciou nároku z 18.1.2016, výpisom z bankového účtu, Cenníkom VÚB a.s.

Dňa 1.7.2008 uzavrela Všeobecná úverová banka a.s. a odporca zmluvu o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu. Súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky VÚB a.s. pre depozitné produkty platné od 1.7.2008. Povolené prečerpanie na účte bude automaticky nastavené po splnení kritérií stanovených bankou, úroková sadzba povoleného prečerpania k dátumu podpisu zmluvy je 16,90%, jej výška môže byť pri nastavení limitu prečerpania odlišná, banka úrokovú sadzbu vyhlasuje zverejnením.

Z výpisu z bankovej knihy vyplýva, že dátum poskytnutia povoleného prečerpania bol 22.10.2008 a výška limitu povoleného prečerpania bola 763,46 eur, dátum zaslania výpovede 14.3.2013.

Listom z 14.3.2013 banka vypovedala zmluvu o bežnom účte s účinnosťou ku koncu druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bude výpoveď doručená. Výpoveď bola odporcovi doručená 19.3.2013.

Listom z 6.10.2014 oznamovala VÚB a.s. odporcovi postúpenie pohľadávky na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.9.2014.

Výzvou z 22.10.2015 vyzýval právny zástupca navrhovateľa k zaplateniu peňažného záväzku v celkovej výške 763,46 eur do 30.10.2015.

Navrhovateľ listom z 18.1.2016 špecifikoval žalovaný nárok tak, že predložil výpis z bankového účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, z ktorého vyplýva, že ku dňu ukončenia zmluvného vzťah bol stav na účte - 1891,28 eur, pričom táto suma pozostáva z istiny 731,45 eur, debetného úroku 1125,51 eur a poplatkov 34,32 eur, pričom navrhovateľ si uplatňuje len sumu nesplateného povoleného prečerpania vo výške 763,46 eur. Odporcovi bol poskytnutý kontokorentný úver - flexidebet, a to na základe zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúctu. Úver bol poskytnutý inou formou ako kreditnou kartou, a to formou bežného účtu, preto uvedená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Účet odporcu dosiahol debetný zostatok ešte pred povolením povoleného prečerpania. Po tom, ako bol odporcovi poskytnutý kontokorentný úver, odporca prekročil výšku povoleného prečerpania a debetný zostatok nadobudol charakter nepovoleného prečerpania. Týmto došlo k porušeniu VOB, preto banka vypovedala zmluvu a pohľadávky sa stali splatnými.

Podľa § 708 ods. 1,2 Obchodného zákonníka Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.
Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 2 písm. a, b zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom;

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu poskytnutia úverového limitu, pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona a aplikujúc ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu premlčania. Zo spisu vyplýva, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcu mal vzniknúť dňa 1.7.2008, kedy za súčasného uzavretia zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb mali v zmluve účastníci dohodnutý aj tzv. flexidebet, čiže povolené prečerpanie na účte po splnení podmienok uvedených bankou. Povolené prečerpanie malo byť poskytnuté 22.10.2008 v sume 763,46 eur, pričom v tomto čase bol odporca v mesiaci október už v mínusovom stave na účte, čo vyplýva z výpisu z účtu. Je nepochybné, že odporca konal pri uzatváraní zmluvy ako fyzická osoba a mal postavenie spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Na uvedený vzťah dopadá právna úprava tohto zákona, pretože povolené prečerpanie peňažných prostriedkov z bežného účtu odporcu bolo poskytované ako forma úveru a každý veriteľ je i pri tomto type úverovania povinný splniť podmienky upravené v § 3 ods. 6 citovaného zákona. Navrhovateľ vôbec nepreukázal, či odporca ako spotrebiteľ bola informovaný vopred vôbec o výške úverového limitu, za akých podmienok sa úverový limit poskytuje, či odporca má záujem o úverový limit v takejto výške, nie je zrejmé či bol informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, o poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená a o spôsobe a zániku alebo ukončenia zmluvy. Ani právnym nástupníctvom sa povaha predmetnej veci ako spotrebiteľskej nemohla zmeniť. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy. Úver poskytovaný formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte je síce absolútnym obchodom a dopadá na neho tretia časť Obchodného zákonníka, avšak predmetná vec sa týka spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy a v prípade duplicitnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnou úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo /vid' napr. rozsudok NS SR 5MCdo 20/2009, IÚS 402/2013 z 19.6.2013, v obdobnej veci aj KS TN 17Co 653/2014 z 29.4.2015/. Preto i pre účely posúdenia náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a posúdenia premlčania práva zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ navrhovateľ špecifikoval žalovanú sumu 763,46 eur a táto má predstavovať úverovú istinu, ani na výzvu súdu jasne a zrozumiteľne neuviedol z čoho konkrétne má žalovaná istina pozostávať, kedy konkrétne túto istinu mal odporca vyčerpať, kedy sa stal tento dlh splatným. Bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje najmä navrhovateľa, ktorý sa domáha svojho práva a v prípade, že ho neunesie, čo je prípad navrhovateľa v tomto konaní v časti úverovej istiny, nemôže byť v konaní úspešný. Súd nemôže sám nahrádzať skutkové tvrdenia navrhovateľa, resp. hľadať právny dôvod, od ktorého odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu. Samotný stav debetného zostatku 1891,28 eur ku dňu ukončenia zmluvy vyjadruje len zaúčtovanie jednotlivých účtovných operácií bankou na účte odporcu. Súd chýbajúce tvrdenia navrhovateľa nemôže nahrádzať predloženým výpisom z účtu odporcu, súd nemá povinnosť „vyhľadávať“ z predloženého výpisu z účtu, ktoré položky sa môžu týkať skutočne vyčerpanej úverovej istiny a v ktorom konkrétnom období zvlášť za stavu, že banka neustále kapitalizuje zmluvné úroky, úroky z omeškania a rôzne poplatky do vykazovaného debetného zostatku. Aj v prípade platne uzatvoreného kontokorentného úveru je veriteľ povinný preukázať výšku kontokorentného úveru, sumy čerpania úveru, úroky a z akých súm, v akej sadzbe a za aké obdobie sú účtované, ďalej o aké poplatky, v akom období a z akého dôvodu sú uplatňované. I napriek uvedenému súd konštatuje, že z výpisu z účtu odporcu vyplýva, že tento bol trvalo v omeškaní najmenej od 23.11.2009, odporca nevykonával žiadne kreditné operácie, nevkladal peňažné prostriedky na účet, následne banka účtovala len debetné úroky, vedenie konta flexiúčet, poplatky za platby nad rámec konta. Už ku dňu nadstavenia úverového limitu bol stav na účet odporcu mínusový, posledná kreditná operácia na účte bola 9.3.2010.

Vychádzajúc zo Všeobecných obchodných podmienok VUB a.s. pre depozitné produkty, a to bodu 4.11.3 nepovolený debet sa stáva okamžite splatný v prípade neuhradenia debetu v stanovenej lehote. Je teda zrejmé, že veriteľ mal právo uplatňovať pohľadávku z titulu debetného zostatku na účte voči odporcovi už v roku 2010, kedy jej stav na účte bol dlhodobo debetný a tento stav sa navyšoval o účtovanie rôznych poplatkov a úrokov až do roku 2013, t.j. do výpovede zo zmluvy o účte.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V danej veci podľa názoru súdu je akékoľvek právo navrhovateľa ako právneho nástupcu veriteľa v časti istiny premlčané. Zmluva medzi pôvodnými účastníkmi bola uzavretá dňa 1.7.2008, v zmluve sa nenachádza jasná a zrozumiteľná dohoda o splatnosti vyčerpaného úverového limitu v jednotlivých mesiacoch. Ak právo veriteľa na splnenie dlhu za podmienky, že odporca ako dlžník dlhú dobu zmluvnú podmienku kreditných operácií nedodržiaval /čl. 4.10.6 VOP/, nebolo vyslovene upravené a platne dohodnuté, veriteľovi začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie svojho práva z depozitného zostatku z titulu úverovej istiny dňom skutočného vyčerpania, t.j. v danej veci už v roku 2010 /viď napr. rozsudok NS ČSR R 28/1984, R 91/2004. Pri aplikácii premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná, je teda zrejmé, že všetky splatné nároky navrhovateľa z titulu istiny a príslušenstva splatné pred 25.11.2012 sú premlčané. Navrhovateľ podal návrh na súd 25.11.2015, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá preukázateľne uplynula už v roku 2013. Navrhovateľ však ani nešpecifikoval za aké obdobie omeškania dlhu ide, čo tvorí úverovú istinu, úroky, poplatky a iné nároky. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že veriteľ vypovedal zmluvu listom z 14.3.2013, pretože mu nič nebránilo uplatňovať svoje nároky na súde aj bez dania výpovede zo zmluvného vzťahu. Danie výpovede ako takej nemá vplyv na splatnosť záväzku dlžníka, ktorá nastala pred samotným úkonom výpovede.

Pre úplnosť súd udáva, že praktika banky, keď odporca ako dlžník bol už v čase poskytnutia úverového limitu v mínusovom stave, tento neustále na svojom účte udržiaval viac rokov, banka takýto stav tolerovala a viac rokov účtovala rôzne poplatky a úroky, nemôže požívať právnu ochranu s poukazom na § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V súvislosti s nepovolením prečerpaním na účte súd konštatuje, že takýto vzťah medzi účastníkmi nebol vôbec dohodnutý, ak napriek tomu banka vykoná inkaso na ťarchu účtu a prekročí sa rozsah povoleného prečerpania, uvedené musí ísť len na ťarchu banky. Pokiaľ zmluva zároveň neumožňuje ďalšie prekročenie úverového limitu a na druhej strane VOB takúto možnosť upravujú a pripúšťajú, táto úprava spôsobuje neurčitost' citovaných dojednaní obchodných podmienok, a tým i ich neplatnosť /napr. rozsudok KS TN 17Co 92/2015 z 17.2.2016/.

Vzhľadom na uvedené súd návrh zamietol v celom rozsahu z dôvodu premlčania žalovaného práva.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bol úspešný odporca, trov konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že jej náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.